REGIO ZWOLLE

REGIO ZWOLLE MAAKT VERSCHIL, OOK IN DE KOMENDE VIER JAAR!

BRIEF AAN FRACTIES IN DE 22 GEMEENTEN VAN REGIO ZWOLLE

GEACHT RAADSLID,

Uw gemeente is - zoals bekend - onderdeel van de netwerksamenwerking Regio Zwolle. De aangesloten overheden, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers hebben samen al veel gerealiseerd. In deze brief informeren wij uw fractie over de kansen en mogelijkheden die we met elkaar kunnen oppakken. Want Regio Zwolle maakt verschil voor inwoners én ondernemers. Ook in de komende vier jaar.

Steeds meer partners ervaren de effecten van regionaal samenwerken en dragen hun steentje bij en zijn daar trots op in het belang van de 780.000 mensen in onze regio.

Om de ontwikkeling van regionaal samenwerken te bestendigen na de gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 16 maart 2022 bieden we de huidige fracties in onze 22 gemeenteraden handvatten die u kunt gebruiken in uw verkiezingsprogramma en in de vervolgstappen na de verkiezingen.

In dit document vindt u:

- Q & A
- Toelichting per opgave
- **Tekstsuggesties voor in uw verkiezingsprogramma** !
- Link naar een filmpje met toelichting van onze programmavoorzitters

Q & A

1. Wat is de ambitie van Regio Zwolle?

De centrale ambitie is om in 2030 de vierde economische topregio te zijn en toe te treden tot de economische hoofdstructuur van Metropoolregio Amsterdam, Metropoolregio Den Haag/Rotterdam en Brainport Eindhoven. Regio Zwolle is het vierde hoekpunt en daarmee de schakel tussen de Randstad en Duitsland/Scandinavië. We koppelen internationale allure aan regionale eigenheid in verbinding met de lokale gemeenschappen.

Deze ontwikkeling gaat hand in hand met verduurzaming en brede welvaartsgroei. Regio Zwolle wil graag proeftuin zijn voor het principe 'decentraal wat kan'. De regio kan de functie vervullen van een levend laboratorium, waarin nieuwe producten, concepten en diensten worden toegepast. Zo is bijvoorbeeld Regio Zwolle formeel NOVI-gebied. Een speciale status in de Nationale omgevingsvisie waarin we als propositie (belofte) hebben verwoord om 'delta van de toekomst' te zijn. Dat betekent dat we voorop lopen in het ontwikkelen van klimaatbestendige oplossingen voor de regio en voor heel Nederland. Dat kunnen we alleen realiseren als we onze krachten bundelen met andere gemeenten en organisaties.

Regiovoorzitter Peter Snijders: "Als je je ambitie uitspreekt, dan heb je meer kans dat die werkelijkheid wordt. Ik denk dat u dat als raadslid herkent. En we zien dat we hard op weg zijn om die ambitie te realiseren. Dat blijkt uit de jaarlijkse monitorcijfers. Die laten zien dat we de snelst groeiende economische topregio buiten de Randstad zijn. En dat is mede dankzij u die het samenwerken in de regio financieel mogelijk maakt. Ondernemers vormen de economische motor van de regio en in samenwerking met de lokale politiek verzilveren we steeds meer kansen door het stimuleren van een vriendelijk ondernemersklimaat en een prettig woon- en leefklimaat. Een sterke regio is een sterk Nederland."

2. Waarom wil Regio Zwolle de 4e economische regio van Nederland in 2030 zijn?

De positie van 4e economische regio geeft onze inwoners - jong en ouder - perspectief op ontwikkel- en baankansen. Ook zorgt een goed economisch klimaat voor een levendige regio, zowel voor inwoners als ondernemers. Het houdt de regio in balans.

We zijn zoals aangegeven bij vraag 1 een belangrijke schakel tussen de Randstad en Duitsland/Scandinavië. Daarom zetten we in op een goede bereikbaarheid: spoor, weg en water. En een goede bereikbaarheid zorgt voor economische groei. En vanuit de fantastische ligging van Regio Zwolle hebben we de economische kansen voor het oprapen. Ook kent onze regio sterke sectoren die in de rest van Nederland zijn ondervertegenwoordigd (bijvoorbeeld agri & food en maakindustrie).

Bij onze ambitie om 4e economische regio te worden, speelt brede welvaart een belangrijke rol.

3. Wat betekent brede welvaart?

Economische groei gaat hand in hand met de brede welvaartsgroei: een goed leven in de regio. Het stimuleren van brede welvaart betekent dat we oog hebben voor een blijvend prettige leefomgeving voor onze inwoners. Denk hierbij aan een optimale bereikbaarheid, goed onderwijs en mogelijkheden voor omscholen en waar het prettig wonen is met voldoende ruimte om te recreëren en te sporten. Lokaal wat kan en regionaal waar krachten bundelen effectiever is.

En daar hebben we u als politicus hard bij nodig. Volksvertegenwoordigers die ruimte bieden aan het bedrijfsleven, die verder dan hun eigen raadszaal durven te kijken én het college en de ambtelijke organisatie uitdagen om het hoofd boven het maaiveld uit te steken. Politici die faciliteren en stimuleren. Om samen welvaart én welzijn bij onze inwoners te bevorderen.

Henk Hagoort, voorzitter van het college van bestuur Hogeschool Windesheim, en lid van de Regiegroep Regio Zwolle namens de onderwijsinstellingen in de regio: "Samenwerking en krachtenbundeling in het onderwijs is hard nodig én meer dan logisch. Zo kun je het onderwijs op een hoger niveau tillen. Dat geldt ook voor het samenwerken met het bedrijfsleven en de overheid zoals wij in Regio Zwolle doen. Onze regio kunnen we alleen samen laten groeien met oog voor de brede welvaart. Het begint bij het kennen van elkaars issues en gezamenlijke belangen. Meer dan ooit is het belangrijk om onze studenten van nu klaar te stomen voor wat het bedrijfsleven nodig heeft en andersom. De faciliterende rol van de overheid is hierbij cruciaal. Want jonge mensen die bijvoorbeeld in de gemeente Westerveld wonen, studeren in Zwolle of Dronten en vinden vervolgens een baan die aansluit bij hun studie in Hardenberg. Zo houden we de regio in balans voor jong en oud. We doen het in Regio Zwolle echt samen!"

4. Wat is het belang van een sterke regio?

Bij het uitspreken van een ambitie, sla je een weg in om die te behalen. We zijn steeds meer een voorbeeld *voor heel Nederland*. Economisch sterk met een slimme aanpak van allerlei regionale opgaven. En het Rijk ziet dat! We zitten vaker aan tafel bij ministers in Den Haag en we ontvangen regelmatig bewindspersonen en politici in de regio zelf.

- Een goed voorbeeld is hoe we met de coronacrisis zijn omgegaan. In mum van tijd is de **Regio Zwolle Brigade** ontstaan: ondernemers helpen ondernemers. Nationaal en internationaal viel dat op.

- Overheden en **onderwijsinstellingen** ondersteunen ondernemers bij hun digitalisering onder de noemer van MoveDigi.

- Onze **human capital agenda** is een schoolvoorbeeld van het bundelen van regionale krachten. We zetten alles op alles om mensen aan het werk te houden, mensen naar nieuwe banen te begeleiden. Heel Nederland kijkt mee hoe wij dat doen. Het Rijk en andere regio's. Regelmatig ontvangen we Kamerleden. Zij spreken zich heel positief uit over onze aanpak die duidelijk voorziet in een behoefte. Meer dan 1850 inwoners hebben zich dit jaar aangemeld voor een ontwikkelingstraject en talloze bedrijven sturen hun medewerkers sinds een paar jaar op cursus omdat innovatie vaak het sleutelwoord is. De deelnemende gemeenten betalen dit grotendeels. Bedrijven groeien door deze impuls: dat bevordert het aantal banen en daarmee de leefbaarheid van onze dorpen, plaatsen en steden.

- En dan het landelijke tekort aan woningen. **Op verzoek van het Rijk onderzoeken we wat de regio hierin kan bijdragen:** hoeveel woningen zijn in dit gebied haalbaar en maximaal wenselijk. En hoe verhoudt zich dat tot een prettig leven waar ruimte blijft voor rust en natuur. Want ook dat is Regio Zwolle. We willen groeien, maar wel op een klimaatbestendige en sociaal sterke manier. Het gaat niet alleen om resultaat op korte termijn, maar we investeren evengoed in onze omgeving voor de jeugd en de generaties daarna. Daarbij willen wij zowel de interne als de externe bereikbaarheid van ons zogeheten Daily Urban System (het gebied waarin mensen gebruik maken van onderwijs, zorg en recreatie en waar zij werkgelegenheid vinden) vergroten. Dit door de extra woningen en bedrijven zodanig te vestigen dat ze niet leiden tot extra files. Dit alles komt tezamen in het onderzoek om te komen tot een gedragen **verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle**.

- Een ambitie adelt. Het vraagt om investeringen en keuzes

maken. Waar u vast en zeker nog meer over gaat horen, is onze regionale investeringsagenda met drie iconen: **Port of Zwolle (de investeringsomvang is geraamd op circa 260 miljoen euro), Spoorzone Regio Zwolle (ook genoemd Regionale groeistrategie voor innovatie, geraamd op 170 miljoen euro) en woonwijken van de toekomst.** Samen met het Rijk en ondernemers pakken we deze miljoenenprojecten op. En actueel is de uitvoering van achttien projecten vanuit de **Regio Deal Regio Zwolle** met een investering van **ruim 80 miljoen euro**.

- En Regio Zwolle als **NOVI-gebied:** Met de erkenning van NOVI-gebied gaat Regio Zwolle - na de Regio Deal - opnieuw een langdurige samenwerking aan met het Rijk. Dit keer op het thema klimaatadaptie in samenhang met groei. Zo kan Regio Zwolle als NOVI-gebied zich verder ontwikkelen tot een klimaatrobuuste en economisch vitale regio met een blijvend aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Dat is gunstig voor alle 22 regiogemeenten en hun inwoners en ondernemers, de 4 provincies, de betrokken waterschappen en de landelijke overheid. We genereren hiermee aandacht van het Rijk voor onze (complexe) vraagstukken. Tegelijk vraagt dat commitment van de partners in de regio bij de ontwikkeling en de uitvoering van plannen.

Richard Korteland, portefeuillehouder Public Affairs: "Een sterke regio betekent een sterk Nederland. Die boodschap hebben we in mei afgegeven aan het nog te vormen kabinet. In een brief aan de informateur verzoeken we om ons streven op het gebied van klimaat, leven lang leren, woningbouw en betere (spoor) verbindingen een prominente plek te geven in het regeerakkoord. We bieden ons aan als proeftuin en roepen het nieuwe kabinet op om ruimte te bieden om regionaal te experimenteren."

Gezocht: kabinet met oog en oor voor de regio

Bekijk de video

5. Regio Zwolle verbindt: hoe richten we onze Haagse en Brusselse lobby in?

Regio Zwolle lobbyt namens en samen met de 22 gemeenten en andere partners in de regio op basis van een gezamenlijke lobbyagenda. Als regio staan we krachtiger en hebben we meer slagkracht richting de landelijke overheid en Brussel.

We spreken politici en topambtenaren onder andere over nieuwe regels, subsidies en beleid die invloed hebben op onze regio. Regelmatig nodigen we invloedrijke spelers uit voor overleggen over en werkbezoeken aan Regio Zwolle. Door onze actieve houding wordt Regio Zwolle steeds vaker gevraagd mee te denken en mee te doen bij landelijke en Europese ontwikkelingen. Dit heeft afgelopen jaren op veel plekken al mooie resultaten opgeleverd: de verbreding van de N35, aanpak van de A28, de toegekende Regio Deal en de aanwijzing van Regio Zwolle tot NOVI-gebied.
Nu is het de kunst om dit de komende jaren te blijven vasthouden. U kunt ook via uw eigen politieke kanalen aandacht vragen voor de opgaven van Regio Zwolle, waarbij het echt helpt als we met één stem naar buiten treden.

Jeroen van den Ende, directeur Port of Zwolle: "Onze regio staat erom bekend dat we naast **de wil om te groeien** elkaar iets **gunnen** en graag **over onze eigen grenzen heen** kijken. Ik heb dat zelf ondervonden na jaren gewerkt te hebben in de havens van Rotterdam. We werken nu samen aan een investeringsprogramma met drie iconen. Port of Zwolle is er een van. Concreet werken we aan de logistieke sector van de toekomst. Dat doen we door te investeren in de haveninfrastructuur en we onderzoeken of deze locatie bruikbaar is voor waterstofopwekking en grootschalige opwek van zon- en windenergie. De Regio Zwolle havens kunnen dankzij hun gunstige ligging een belangrijke spilfunctie vervullen voor goederenstromen, voor energie én voor circulaire bedrijvigheid. Met deze investeringen gaan inwoners en ondernemers nog meer de positieve ontwikkelingen in de regio ervaren."

TOELICHTING PER OPGAVE

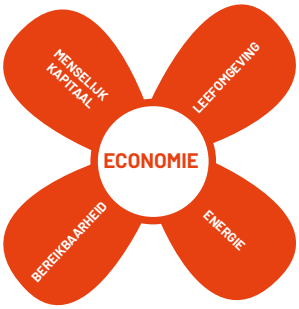

In het kort omschrijven we kern van onze vijf regionale opgaven Economie, Human Capital Agenda, Bereikbaarheid, Leefomgeving en Energie.

Economie

Op het gebied van economie biedt Regio Zwolle de ideale infrastructuur voor groei. Dit komt door de uitstekende logistieke positie, sterke topsectoren, veelzijdige en sterke mkb en familiebedrijven en de onderliggende kennisinfrastructuur. De economische agenda van de regio richt zich daarbij op de bewezen sectoren kunststoffen, health en agri & food. Er is extra aandacht voor de veelbelovende sectoren logistiek, e-commerce, vrijetijdseconomie en slimme maakindustrie. Verder komen belangrijke doorlopende thema's aan bod, zoals menselijk kapitaal, innovatie en vernieuwend ondernemerschap en internationalisering. Daarnaast richten we ons op transitiethema's als circulariteit, energie en digitalisering.

Mede door de actieve gezamenlijke betrokkenheid van overheden bestaat er een regionaal netwerk waarin we met ondernemers en onderwijsorganisaties tal van economische programma's en projecten initiëren, financieren en uitvoeren. Deze coalities zijn van ongekende waarde voor een goed ondernemersklimaat in de regio.

Tot slot: Kennispoort Regio Zwolle helpt ondernemers in gemeenten (500 begeleidingen in 2020) te innoveren bij het op de markt brengen van innovatieve producten, diensten en processen.

Human Capital Agenda (menselijk kapitaal)
Mensen vormen de ruggengraat van Regio Zwolle. Om groeikansen voor de regio te benutten en uitdagingen aan te kunnen, zijn voldoende en geschikte werknemers nodig (beschikbaarheid) die beschikken over de vaardigheden en flexibiliteit om te kunnen omgaan met veranderingen op de arbeidsmarkt (wendbaarheid). Het is van belang dat iedereen de kans krijgt om te participeren op de arbeidsmarkt (inclusiviteit).

We werken hierin samen met 20 van de 22 regiogemeenten, 4 provincies en het Rijk aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt door te investeren in mensen. Daarbij wordt vanuit Human Capital Agenda (HCA) aandacht besteed aan:

1. Ondernemers beter laten ondernemen.
2. Inwoners van Regio Zwolle een beter uitzicht te geven op werk (werkgarantie) en talentontwikkeling (leven lang ontwikkelen).
3. Het ontwikkelen van een onderzoeksprogramma om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt te monitoren.

Bereikbaarheid

Vanuit de opgave Bereikbaarheid richten we ons op het optimaliseren van de fysieke bereikbaarheid van de economische centra binnen Regio Zwolle. Hierbij bevorderen we de doorstroming op het hoofdnet van zowel auto, openbaar vervoer als fiets.

In juni 2020 is door Regio Zwolle de Bereikbaarheidsambitie Regio Zwolle vastgesteld. Het doel van de ambitie is om te waken dat de sterke kant op het gebied van bereikbaarheid van Regio Zwolle behouden en versterkt wordt. De Bereikbaarheidsambitie sluit aan bij ambities op het gebied van klimaat, energie, leefomgeving en duurzaamheid en ze laat raakvlakken zien met economie en de Omgevingsagenda Oost. Het uitvoeren van de Bereikbaarheidsambitie door de regiogemeenten is primair gericht op het behouden en verbeteren van de interne bereikbaarheid binnen ons Daily Urban System (zie uitleg bij vraag 4).

Daarnaast richten we ons op het belang van behoud van goede verbindingen via weg, spoor en water naar omliggende regio's, de Randstad en naar Duitsland. Dat is belangrijk voor een blijvend goed vestigingsklimaat en de economische ontwikkeling in en van Regio Zwolle.

De komende jaren willen we de Bereikbaarheidsambitie verder invullen en uitvoeren. We gaan ons daarvoor richten op vier schaalniveaus:

- Lokaal: De gemeenten (en provincies) hebben de Bereikbaarheidsambitie ontvangen met de vraag of zij de uitgangspunten en de maatregelensuggesties van de Bereikbaarheidsambitie willen integreren in hun komende mobiliteitsplannen.
- Corridors: Denk bijvoorbeeld aan fietssnelwegen die aantrekkelijk zijn voor gebruikers van elektrische fietsen en speed pedelecs. Om zulke opgaven op te pakken is Regio Zwolle verdeeld in vijf corridors: Drenthe, Vechtdal, Salland, Gelderland en Flevoland.
- Regionaal: Er is een aantal projecten waarvoor schaalniveau van Regio Zwolle optimaal is. Naast het treinsysteem geldt dat voor het bussysteem. Regio Zwolle wil daarin gesprekspartner zijn voor de concessie-verlenende provincies.
- Bovenregionaal, waarbij projecten worden getrokken door rijk en/of provincie. Regio Zwolle speelt hierin een ondersteunende rol.

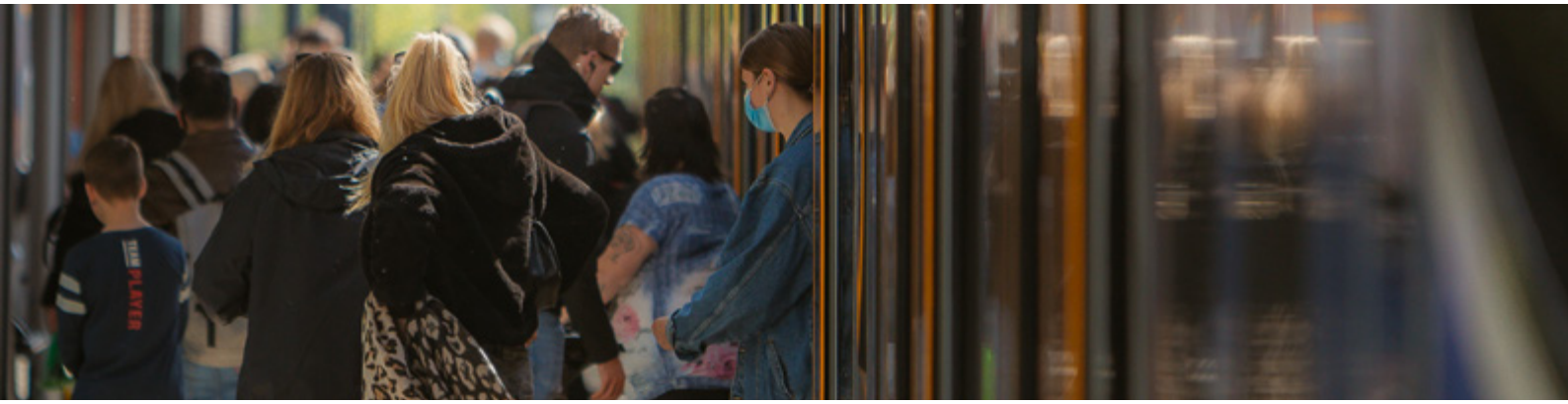

Leefomgeving

De ambitie voor de opgave Leefomgeving luidt dat Regio Zwolle hét alternatief is in het 'groot stedelijk netwerk'. Hierin vinden alle groepen die bijdragen aan de ontwikkeling van de regio een goed thuis. Concreet betekent dit dat we een regionale agenda hebben opgesteld voor de woningbouwopgave, een visie hebben op toekomstbestendige- en uitbreiding van bedrijventerreinen, de klimaatopgave in deze regio leidend laten zijn aan de groeiopgave en de vrijetijdseconomie verder weten uit te bouwen door een aantal concrete projecten (Regio Deal Regio Zwolle).

We zetten in op drie sporen:

Spoor wonen
In samenwerking met corporaties en markt werken we als een overheid aan het opstellen van een regionale woonagenda Regio Zwolle, in aansluiting op diverse regionale woonagenda's van de provincies en de verstedelijkingsstrategie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Een regionaal overzicht van het woningmarktprofiel biedt inzicht in 'welke woningen bouwen we voor wie'.

Spoor bedrijventerreinen
In samenwerking met het bedrijfsleven willen we als vervolg op het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen in Regio Zwolle aan de slag met de resultaten. We organiseren regionale kennissessies zodat gemeenten en bedrijfskringen op lokaal niveau concreet met elkaar aan de slag kunnen.

Spoor Omgevingsagenda Oost
Vanuit de Omgevingsagenda Oost worden diverse onderzoeken voor Regio Zwolle geïnitieerd:

1. Een verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle.
2. Een gebiedsgericht MIRT onderzoek Zwolle en omgeving.
3. Onderzoek naar Spoorzone Zwolle; is inmiddels afgerond en vormt onder andere input voor de Woningbouw Impuls (ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties).

4. QuickScan van het watersysteem Regio Zwolle; is inmiddels afgerond en vormt onder andere input voor de verstedelijkingsstrategie en het NOVI-gebied.

Sinds mei 2021 heeft Regio Zwolle de status tot NOVI-gebied verkregen. Dit houdt in dat Regio Zwolle zich verder kan ontwikkelen tot een klimaatrobuuste en economisch vitale regio met een blijvend aantrekkelijke woon- en leefomgeving.

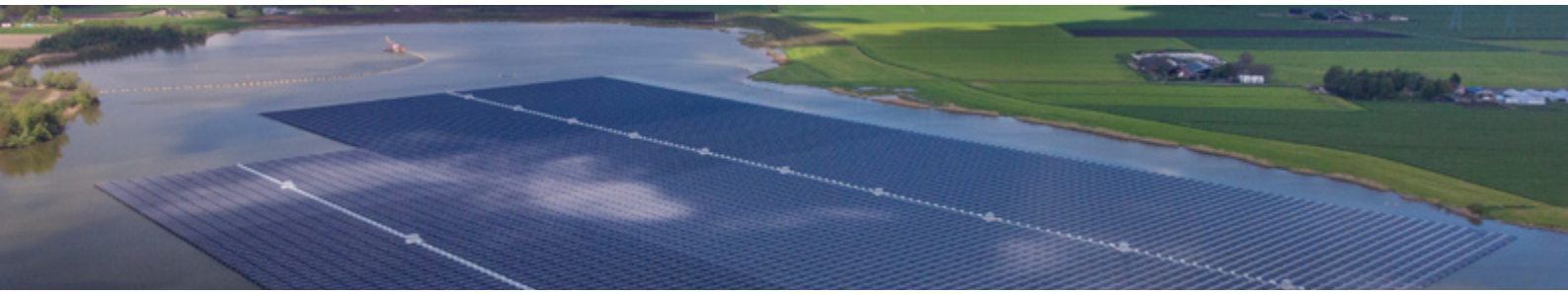

Energie

De energietransitie is een van de grote opgaven voor de komende jaren. Regio Zwolle wil daaraan een bijdrage leveren. Zij kan vooral meerwaarde bieden door verbindingen te leggen met andere regionale vraagstukken, zoals de arbeidsmarkt, de verstedelijking en de samenhang van de verschillende ontwikkelingen in wijken van de toekomst. De regio werkt over de grenzen van de RES-sen (Regionale Energie Strategieën) heen.

We leggen zoveel mogelijk de verbinding met de opgave Economie (kansen voor de energiesector), de Human Capital Agenda (bijvoorbeeld omscholing ten behoeve van werk in de nieuwe energie), de opgave Leefomgeving (onder meer duurzame bedrijventerreinen) en de opgave Bereikbaarheid (slimme combinaties rond bijvoorbeeld laadinfrastructuur).

Dat doen we in samenwerking met ondernemers, onderwijsinstellingen, overheden en bewonerscoöperaties. Op deze manier kunnen we optimaal bijdragen aan de versnelling van de energietransitie.

> **Kees Praamstra, secretaris Regio Zwolle** over het doel van de regionale samenwerking: "Regio Zwolle heeft als doel het creëren van een succesvolle samenwerking om ervoor te zorgen dat inwoners en ondernemers maximaal vruchten kunnen plukken van de kansen in onze regio. We bieden het hoofd aan bedreigingen door te werken aan opgaven als woningtekort, oplopende verplaatsingstijden (wegen/openbaar vervoer), vervangen vervuilende energie voor schone energie, we zien klimaatadaptief handelen als de normaalste zaak van de wereld en we brengen het innovatieniveau omhoog en verbeteren het arbeidsaanbod door om, her- en bijscholing. Dat doen we samen met 22 gemeenten, 4 provincies, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. Het Regio Zwolle Bureau adviseert, initieert en begeleidt deze gezamenlijke opgaven."

TEKSTSUGGESTIES VOOR IN UW **VERKIEZINGSPROGRAMMA**

Uw gemeente is onderdeel van Regio Zwolle. Regionaal samenwerken kent een meerwaarde op meerdere gezamenlijke opgaven, zoals hierboven omschreven. Ook zien we initiatieven op andere fronten zoals in de sport, cultuur en digitalisering. Om u te helpen om de kracht van regionaal samenwerken in uw verkiezingsprogramma te verwoorden, bieden wij enkele tekstsuggesties aan voor zo'n passage.

> *Wij continueren de samenwerking in de volle breedte vanuit de regionale gezamenlijke opgaven: economie, de Human Capital Agenda, bereikbaarheid, leefomgeving en energie. Vanuit een gelijkwaardig partnerschap werken wij opgavegericht en structureel aan de brede welvaartsgroei van Regio Zwolle. We bundelen onze krachten ten behoeve van een gerichte lobby naar Den Haag en Brussel en strategische versterking. Zo bereiken wij samen meer voor alle ondernemers en inwoners in onze eigen gemeente en daarmee onze regio.*
>
> *Als gemeente kunnen we veel zelf maar lang niet alles. Regionaal samenwerken is op veel fronten van toegevoegde waarde in het belang van onze inwoners en ondernemers. Onze kinderen gaan naar scholen buiten de gemeentegrens. Het niveau van het onderwijs wordt beter als het mbo en hbo in onze regio goed samenwerken. En omscholen en bijscholen van mensen die een baan zoeken of van baan willen veranderen, is efficiënter om dat gezamenlijk op te pakken. Onze klanten komen vanuit de hele regio en daarbuiten. De banen liggen niet altijd om de hoek en medewerkers komen niet altijd uit de eigen omgeving. Om ons te verplaatsen zijn we afhankelijk van goede verbindingen die niet bij de gemeentegrens stoppen. Dat vraagt een gezamenlijke inspanning voor een optimale verbindingen van spoor, weg en water. Redenen om regionaal samen te werken waar het nodig is en we doen uiteraard lokaal, wat lokaal kan.*

"In een korte video lichten voorzitters van onze regionale opgaven en public affairs het belang van regionaal samenwerken kort toe, omlijst met voorbeelden. Ook komen inwoners voorbij wat de regio voor hen betekent op het gebied van werk en zelfontwikkeling in enkele woorden. Laat u inspireren! Tot slot wens ik u veel succes, wijsheid maar vooral veel plezier in de komende periode richting de gemeenteraadsverkiezingen," aldus **regiovoorzitter Peter Snijders**.

Bekijk de video

MEER WETEN?
KIJK OP WWW.REGIOZWOLLE.INFO OF
MAIL NAAR REGIOZWOLLE@ZWOLLE.NL

REGIO
ZWOLLE